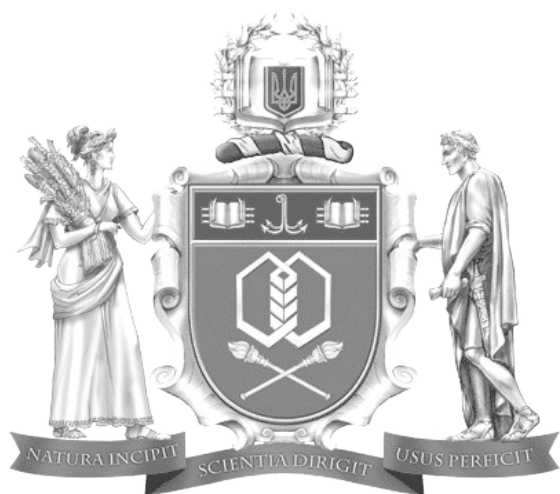

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

41

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦ
ІЯ**

Матеріали конференції

***Науково-методологічні основи
практичної підготовки фахівців
для харчової та зернопереробної
галузей***

у двох частинах

Частина 1

ОДЕСА 2010

Матеріали друкуються відповідно до рішення 41-ї науково-методичної конференції ОНАХТ «Науково-методологічні основи практичної підготовки фахівців для харчової та зернопереробної галузей», яка проходила 6 і 7 квітня 2010 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Гапонюк О.І., д-р техн. наук, професор,
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор,
Гладушняк О.К., д-р техн. наук, професор,
Моргун В.О., д-р техн. наук, професор,
Іоргачова К.Г., д-р техн. наук, професор,
Ангелов Г.В., канд. іст. наук, професор,
Немченко В.В., д-р екон. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Науменко В.І., канд. техн. наук, доцент,
Будюк Л.Ф., канд. техн. наук, доцент,
Нарушевич-Васильєва О.В., канд. філол. наук, доцент.

ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ХАРЧОВОЇ ТА ЗЕРНОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗЕЙ

О.І. Гапонюк

У доповіді висвітлено практичний досвід удосконалення професійної підготовки студентів, випускників і викладачів ОНАХТ у період виробничих практик на найбільших підприємствах харчової і зернопереробної промисловостей. Розкрито суть проекту «Миронівський хлібопродукт», що здійснює фінансування проходження практик студентами ОНАХТ, керівництво нею, а також дослідною роботою студентів і впровадженням її результатів у виробництво викладачами випускових кафедр. Наведені чинники формування студентами своєї конкурентоспроможності та система інформаційних ресурсів працевлаштування випускників.

В умовах світової кризи держава значно скоротила фінансування вищих навчальних закладів України. Велика кількість ВНЗ у нашій країні (~970), з яких 40 готують фахівців для харчової і зернопереробної галузей, дозволяють студентам вибирати найпрестижніші. Тому керівництво ОНАХТ поставило перед колективом конкретну мету – створення авторської програми пошуку практичних шляхів удосконалення професійної підготовки конкурентоспроможних випускників, їх працевлаштування, а також поліпшення її фінансування.

Аналіз всіх аспектів підготовки фахівців II, III, і IV освітніх рівнів, у рамках поставленої вище мети, показав, що це складна багатогранна проблема. Вона має системний характер і вимагає об'єднання зусиль професорсько-викладацького складу, співробітників НМЦОМП у вивченні ринку праці, організації практичної підготовки студентів на передових підприємствах; проведення дипломного проектування на якісно новому рівні; презентації наших випускників, у тому числі й на ярмарках вакансій, забезпечення їх конкурентоспроможності. За останньою стоять певні вимоги стандартів, які за радянських часів були орієнтовані на планову економіку з її дешевими енергоресурсами і робочою силою та відсутністю конкуренції. Тепер в агропромисловий комплекс України прийшли могутні холдинги, зернові термінали, виробничі асоціації з іншими вимогами до випускників ОНАХТ: вони повинні інноваційно мислити, щоб пропонувати оптимальні технічні рішення щодо модернізації устаткування і технологічних ліній, розширення асортименту продукції з урахуванням термінів їх окупності.

Авторська програма ОНАХТ складається з двох етапів:

- 1) вивчення вимог, які висувають роботодавці до наших випускників;
- 2) системне формування моделі конкурентоспроможного випускника, який відповідає цим вимогам, що дає можливість ще до завершення академії отримати гарантовану роботу на сучасному підприємстві із зарплатою вищою, ніж середньогалузева і можливістю серйозного кар'єрного зростання.

Ключову роль у вирішенні цього комплексу питань в академії відіграють випускові кафедри. Вони не просто дають знання студентам, а вчать творчо

мислити й ефективно застосовувати в реорганізації виробництва і вдосконаленні його технологічного процесу.

Основні чинники формування студентом своєї конкурентоспроможності подано в табл. 1.

Таблиця 1 – Фактори формування студентом своєї конкурентоспроможності

Фактори стратегічних заходів	Фактори тактичних заходів
1. Розвиток навиків організаторської підприємницької діяльності	1. Інтенсивне засвоєння першокурсниками технологій навчання в ОНАХТ
2. Засвоєння студентом з перших днів навчання завдань професійної діяльності	2. Створення системи планування своїх справ на рік, місяць, тиждень, знання техніки планувань
3. Створення і реалізація плану особистого життя студента та його ділової кар'єри	3. Постійній самоконтроль результатів діяльності

Як впливає з таблиці 1, їх комплекс забезпечує студентові мотивацію до усвідомленого отримання і поліпшення професійних знань.

Безперервному мотивованому отриманню і поглибленню професійних знань, їх практичному застосуванню випускником ОНАХТ сприяє об'єднання зусиль випускових кафедр і крупних роботодавців завдяки створеному в Академії центру працевлаштування. За 100 років існування нашого ВНЗ робота випускових кафедр з підприємствами не припинялася, але це була екстенсивна взаємодія. На сьогодні потрібні інші методи і пріоритети. Щоб визначити, що є пріоритетом виконуваної сьогодні програми, в 2007 році розпочато спільний з холдингом «Миронівський хлібопродукт» проект підготовки фахівців для роботи на ньому.

Перші результати свідчать про те, що роботодавець, як прямий споживач праці випускників, націлений на активний вплив на якість їх підготовки в академії, вдосконалення навчальних планів, якісне отримання практичних знань, значне скорочення термінів їх адаптації для вирішення складних виробничих завдань. Все це було внесено до посадових інструкцій у вигляді додаткової програми вдосконалення підготовки студентів в ОНАХТ, що дозволило в цілому змінити не лише відносини зі всіма роботодавцями, але й пріоритети роботи зі студентами у стінах академії в цьому напрямку. Виявилось, що працювати зі студентами випускних курсів, щоб поставляти підприємствам потрібних їм фахівців, пізно. Починати треба з першокурсників: навчити їх технології засвоєння знань, формування професійних планів підготовки, їх реалізації, збору інформації про підприємства, на яких вони хочуть працювати, тільки тоді можна підвищити їх мотивацію.

Вже з перших днів знаходження в академії студенти повинні знати, де вони можуть працювати, як оплачується їх праця, які перспективи кар'єрного

зростання, що дозволить по-іншому дивитися на навчальний процес. Цьому сприяє і залучення їх студентами старших курсів у сферу дипломного проектування.

В цьому випадку інтереси першокурсника, випускника і випускової кафедри єдині, оскільки викладачі останньою читають на першому курсі дисципліну «Вступ до спеціальності». Така спільна робота дозволяє старшокурсникам проявляти організаторські здібності, відповідати на питання першокурсників, а останнім активніше сприймати професійну інформацію від випускників, включатися у виробничий процес.

Спільна робота викладачів випускових кафедр у рамках проекту «Миронівський хлібопродукт» організована з урахуванням взаємних інтересів сторін.

Крупні підприємства, у тому числі й «Миронівський хлібопродукт», зацікавлені:

- у якісному проходженні практик студентами на підприємстві, тому здійснюють їх захист тільки на підприємстві за участю представників академії;

- у виконанні студентами курсових і дипломних проектів, в яких вони ухвалюють технічні рішення щодо технічного переозброєння або модернізації окремих ділянок підприємства. Захист ДП студентами проводити на виїзному засіданні на підприємстві за участю його ІТР;

- у проведенні НДРС на підприємстві, спрямованої на підвищення його технічного рівня;

- у стажуванні професорсько-викладацького складу ОНАХТ на підприємстві, що дозволяє йому навчати студентів на прикладі передових технологій і знайомити із зарубіжними зразками устаткування. Це скорочує період адаптації випускників при зарахуванні їх на роботу;

- у розвитку інтелектуальних здібностей управлінського персоналу і випускників академії, що отримали першу інженерну посаду. Цьому сприяє система підвищення їх кваліфікації на курсах в ОНАХТ, науково-практичні конференції в ній, навчання співробітників холдингу в заочному магістраті й аспірантурі.

Така взаємовигідна робота вже здійснюється ОНАХТ і з іншими крупними підприємствами харчової і зернопереробної промисловості й дозволяє забезпечити конкурентоспроможність наших випускників на ринку праці, конкурс підприємств на них, збільшити конкурс при прийомі студентів на кожне місце, підвищити обсяги коштів, що надходять на її рахунки, і постійно вдосконалювати систему її розвитку.

ЗМІСТ

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ПИТАННЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ АКАДЕМІЇ Б.В. Єгоров	3
ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ХАРЧОВОЇ ТА ЗЕРНОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗЕЙ О.І. Гапонюк	5
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СПВО НА ПЕРІОД ДО 2020 РОКУ І.І. Бабин, В.А. Ликова	8
СКЛADOVA ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ТЕОРЕТИЧНІЙ І ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ В ОНАХТ В.Е. Волков	11
ДО ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ В ОНАХТ Ф.А. Трішин, Л.Ф. Будюк	13
НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ РОБОЧИХ ПРОГРАМ ДИСЦИПЛІН Ф.А. Трішин, А.К. Кац	15
РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО СКЛАДАННЯ РЕЙТИНГОВОЇ СИСТЕМИ ОЦІНКИ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ В.М. Кобєлев, Ф.А. Трішин	16
ЩОДО СКЛАДАННЯ НАСКРІЗНИХ ПРОГРАМ З ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ І.Р. Біленька	17
НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПІДРУЧНИКІВ, ЩО ВИДАЮТЬСЯ В ОНАХТ Л.Ф. Будюк, І.І. Зінченко	18
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ШЛЯХ ДО ЗРОСТАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ Ф.А. Трішин, О.В. Нарушевич-Васильєва	19
СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА СКОРОЧЕНИМ ТЕРМІНОМ НАВЧАННЯ ЗА ІНТЕГРОВАНИМИ ПЛАНАМИ А.В. Коваленко	20
ДОСВІД ОНАХТ І МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ТЕХНІКУМУ У ВПРОВАДЖЕННІ СТУПЕНЕВОЇ ОСВІТИ І.І. Яровий	23
СТУПЕНЕВА СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У КОМПЛЕКСІ “КОЛЕДЖ – УНІВЕРСИТЕТ” М.В. Яцков, Л.К. Осадча	25
СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ К.В. Зеленський, В.З. Гудь	26
ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ Т.І. Гаїна	27
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ТА ІНТЕНСИФІКАЦІЇ НАВЧАННЯ О.В. Скорнякова	28
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ БЕЗДРОТОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОДЕСЬКОМУ ТЕХНІЧНОМУ КОЛЕДЖІ Л.В. Іванова	29
ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ПЛАТФОРМИ MOODLE У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ В ОДЕСЬКОМУ ТЕХНІЧНОМУ КОЛЕДЖІ	30